

REGULAMENTUL (UE) 2021/523 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017

În ultimii ani, Uniunea Europeană a adoptat strategii pentru stimularea creșterii și creării de locuri de muncă durabile și favorabile incluziunii.

Pentru a oferi un sprijin care să funcționeze mai eficient pentru destinatarii finali prin integrarea și simplificarea finanțării oferite într-un sistem unic de garanție bugetară, ar trebui să fie instituit un fond unic, Fondul InvestEU, care să se bazeze pe experiența dobândită prin Fondul european pentru investiții strategice (FEIS) instituit în cadrul Planului de investiții pentru Europa.

Fondul InvestEU ar trebui să contribuie la îmbunătățirea competitivității, a convergenței și coeziunii socio-economice ale Uniunii, inclusiv în domeniul inovării și al digitalizării (să contribuie la realizarea obiectivului general de a se investi în cercetare și inovare cel puțin 3 % din PIB-ul Uniunii), la utilizarea eficientă a resurselor, conform principiilor economiei circulare, la durabilitatea și la caracterul incluziv al creșterii economice a Uniunii, precum și la reziliența socială și la integrarea piețelor de capital ale Uniunii.

Rezumat - Regulament:

Regulamentul instituie Fondul InvestEU, care furnizează o garanție a UE pentru a sprijini operațiunile de finanțare și de investiții desfășurate de partenerii de implementare, care contribuie la obiectivele politicilor interne ale Uniunii. De asemenea regulamentul stabilește obiectivele Programului InvestEU, bugetul și cuantumul garanției UE pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele privind acordarea unei astfel de finanțări.

Obiectivul general al Programului InvestEU este acela de a sprijini obiectivele de politică ale Uniunii pentru mai multe aspecte printre care: competitivitatea Uniunii, inclusiv la cercetare, inovare și digitalizare; creșterea și ocuparea forței de muncă în economia Uniunii, inclusiv prin crearea de locuri de muncă de înaltă calitate; reziliența și incluziunea socială; promovarea progresului științific și tehnologic, a culturii, a educației și a formării; integrarea piețelor de capital ale Uniunii și consolidarea pieței interne etc.

Garanția UE destinată compartimentului pentru Uniune este de 26 152 310 073 EUR în prețuri curente.

Tările terțe asociate Fondului InvestEU sunt: statele membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care sunt membre ale SEE, țările în curs de aderare, țările candidate și potențial candidate, țările din politica europeană de vecinătate, alte țări terțe.

Garanția UE este implementată prin gestiune indirectă. Operațiunile de finanțare și de investiții acoperite de garanția UE care fac parte dintr-o operațiune de finanțare mixtă trebuie să fie conforme cu obiectivele de politică și să respecte criteriile de eligibilitate stabilite în normele privind programul Uniunii în temeiul căruia se acordă sprijinul și să respecte acest regulament.

Fondul InvestEU funcționează prin intermediul următoarelor patru componente de politică: componenta de politică pentru infrastructură; componenta de politică pentru cercetare, inovare și digitalizare; componenta de politică pentru IMM-uri; componenta de politică pentru investiții sociale și competențe. Componentele de politică menționate sunt

alcătuite dintr-un compartiment pentru Uniune și un compartiment pentru statele membre. Compartimentele respective vizează disfuncționalități ale pieței sau situații de investiții insuficiente.

Implementarea Programului InvestEU se realizează de Comisia UE în parteneriat cu grupul BEI.

Garanția UE se acordă partenerilor de implementare ca o garanție irevocabilă și necondiționată, la cerere și este implementată prin intermediul gestiunii indirecte în conformitate cu titlul X din regulamentul respectiv. Remunerarea garanției UE este legată de caracteristicile și profilul de risc ale produselor financiare, luându-se în considerare natura operațiunilor subiacente de finanțare și de investiții și îndeplinirea obiectivelor de politică vizate de produsele financiare.

Grupului BEI i se acordă 75 % din garanția UE din cadrul compartimentului pentru Uniune, iar restul de 25 % din garanția UE din cadrul compartimentului pentru Uniune se acordă altor parteneri de implementare, care furnizează, de asemenea, o contribuție financiară care urmează să fie stabilită în acordurile de garantare.

Fondul InvestEU sprijină numai operațiuni eligibile de finanțare și de investiții.

Tipuri de finanțare eligibile: împrumuturi, garanții, contragaranții, instrumente de pe piața de capital, orice altă formă de finanțare, inclusiv datorii subordonate, sau investiții de capital sau cvasicapital, furnizate direct sau indirect prin intermediari financiari, fonduri, platforme de investiții, care urmează să fie canalizate către destinatarii finali.

Comisia încheie un acord de garantare cu fiecare partener de implementare, având drept obiect acordarea garanției UE până la un quantum care urmează a fi stabilit de Comisie. Acordarea garanției UE este condiționată de intrarea în vigoare a acordului de garantare cu partenerul de implementare relevant.

Governanța - pentru Programul InvestEU se înființează un Comitet director. Membrii Comitetului director sunt numiți pentru un mandat de patru ani. Comitetul director alege un președinte din rândul reprezentanților Comisiei pentru un mandat de patru ani.

Se stabilește un tablou de bord al indicatorilor pentru a se asigura o evaluare independentă, transparentă și armonizată, de către Comitetul pentru investiții, a cererilor de utilizare a garanției UE pentru operațiuni de finanțare și de investiții propuse de partenerii de implementare.

Comisia stabilește Platforma de consiliere InvestEU. Platforma de consiliere InvestEU oferă consiliere pentru identificarea, pregătirea, dezvoltarea, structurarea, contractarea prin achiziții publice și implementarea proiectelor de investiții și pentru a mări capacitatea promotorilor de proiecte și a intermediarilor financiari de a implementa operațiuni de finanțare și de investiții.

De asemenea Comisia stabilește Portalul InvestEU. Portalul InvestEU este o bază de date ușor de accesat și de utilizat care furnizează informații relevante pentru fiecare proiect.

Evaluările Programului InvestEU se realizează astfel încât să contribuie la procesul decizional în timp util. Până la 30 septembrie 2024, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare intermediară independent în ceea ce privește Programul InvestEU, în special privind utilizarea garanției UE, îndeplinirea obligațiilor grupului BEI, alocarea garanției UE, implementarea Platformei de consiliere InvestEU, alocarea bugetară. Evaluarea evidențiază în special modul în care includerea partenerilor de implementare și a

partenerilor de consiliere în implementarea Programului InvestEU a contribuit la realizarea obiectivelor Programului InvestEU și a obiectivelor de politică ale UE, mai ales în ceea ce privește valoarea adăugată și echilibrul geografic și sectorial al operațiunilor de finanțare și de investiții sprijinite.

Documentul de bază are 5 anexe în care sunt prezentate suplimentar, într-un mod sintetic, informațiile esențiale după cum urmează:

În Anexa 1 sunt menționate cuantumulurile garanției UE pentru fiecare obiectiv specificat cu valori nominale.

În Anexa 2 sunt prezentate sintetic cele 15 domenii eligibile pentru operațiunile de finanțare și de investiții.

În Anexa 3 sunt puși în evidență cei 8 indicatori-cheie de performanță și monitorizare pentru programul InvestEU.

Anexa 4 - Programul InvestEU – instrumente precedente - prezintă: instrumentele de capital, instrumentele de garantare, instrumentele de partajare a riscurilor și vehiculele de investiții specializate.

În Anexa 5 sunt prezentate disfuncționalitățile pieței, situațiile de investiții insuficiente, adiționalitatea și activitățile excluse pe categorii.

Nota: Programul InvestEU” înseamnă Fondul InvestEU, Platforma de consiliere InvestEU, Portalul InvestEU și operațiunile de finanțare mixtă, în mod colectiv.

Sursa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0523&from=RO>